

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
pa mesec 2—

v upravljalstvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:50

Izboja vsak dan zvečer izvešeni nedelje in praznike.

Inserti veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravljalstvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (I. nadstropje na levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Upravljalstvo: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče na levo), telefon št. 85

Protestni shod v Gorici.

V nedeljo dopoldne se je vršil v Trgovskem Domu v Gorici protestni shod proti nasilstvom, katere uganjata v goriškem deželni zboru deželni glavar dr. Pajer in njegov zvesti zaveznik dr. Gregorčič. Brez pravega vzroka je Pajer - Gregorčičeva zveza razveljavila volitve iz slovenskega veleposestva ter pognala tako 3 slovenske poslance iz zbornice, Gabrščekovo pa izročila verifikacijskemu odseku, ki bi jo bil gotovo zavrgel, da si ni bilo proti njej nobenega protesta in sploh ne nepravilnosti. Vabilu na shod se je odzvalo obilo občinstva. Skoro 1000 ljudi je bilo navzočih. Govorila sta A. Gabršček in dr. Trejo, ki sta kazala v pravi luči Gregorčičevo nenaravno zvezo z laškimi liberalci. Posebno ogorčenje je vzbudilo razkritje, da se je pogovarjal dr. Gregorčič za potrditev volitev iz trgovsko-obrtno zbornice, ko je vendar znano, da je dosedaj dogajala kazenska preiskava, da so bili izvoljeni laški svetovalci v to zbornico na sleparski način ko na stotine Furlanov sploh glasovalo ni, ali v Gorici so falzificirali glasovnice in ponaredili legitimacije ter tako zmagali. Za potrditev poslancev na taki podlagi izvoljenih se je Gregorčič, boril se je za dva Laha, pokrival sleparije, ki so se dogodile, ali kako grdo, kako prevzet strankarske strasti je nastopil proti slovenskim veleposestnikom in Gabrščeku. Navzoči so hrupno pritrdjevali govornikom ter klicali neprestano na glavo grešnika dr. Gregorčiča: Izdajica! Sramota! Fej! Zborovalci so sprejeli resolucijo, ki se glasi:

„Dne 2. januarja 1910 v Gorici sestali se zbor goriških Slovencev v očiščeni zbornici, ki so se vršili dne 27. decembra 1909 v II. seji deželne zbornice odločno obsoja breznačelnost zveze dr. Gregorčiča in njegovih pristavev z dr. Pajerjem in italijanskim liberalnim klubom, z vsemi njimi posledicami, konstatirajo, da je ta zveza v zadnjem zasedanju stopila zopet jasno na dan; ogorčeno protestuje proti nezastopnemu nasilstvu, s katerim se je vsled te zveze uničila volitev treh slovenskih poslancev veleposestniške kurije na podlagi zmedenih in nedokazanih enostranskih trditvev dr. Gregorčiča, in niti da bi se dalo tem poslancem in njihovim političnim prijateljem v verifikacijskem odseku priliko, te neresne tr-

ditve ovreči. Obsoja se posebej nastop slovenskih poslancev s dne 1. k. v. ki so se dali iz strankarskih ozirov vključ svetosti njihovega pravega življenjskega poklica pridobiti za tako krivično postopanje, ki bije v obraz vsem načelom pravice; izjavlja, da ne priznava legalnosti volitve v deželni odbor, ker je bila v veleposestniški kuriji odvzeta poslancem slovenskih veleposestnikov pravica, udeležiti se volitve; pozivlja vlado, da z vsem svojim vplivom in z vsemi njej pristojnimi sredstvi prepreči vsako nadaljno zlorabo politične moči strank Gregorčič - Pajerjeve zveze; apeluje končno na vso tisto slovensko duhovščino goriške dežele, ki v resnici še narodno čuti, da naj z odločnim »veto« napravi konec nenaravni zvezi dr. Gregorčiča z najhujšim našim narodnim sovražnikom.

Vestnost kranjskega deželnega odbora.

Imenovanje bivšega c. kr. inženirja kranjske deželne vlade g. Gailhoferja za stavbenega svetnika v kranjski deželni službi in sploh način, kako se je začela izvajati akcija za deželne elektrarne, je zanimiv dokaz o smotrenem in jasno začrtanem delovanju deželnega odbora kranjskega.

Članek v »Slovenec« od 30. decembra, v katerem se skuša javnosti pojasniti to imenovanje, in že prej poročila o konferenci med zastopniki kranjskega deželnega odbora in interesiranih državnih resorjev, so nas poučila, da je gosp. Gailhofer predstavljen kot vodja pri sestavi katastra kranjskih vodnih sil in kot presojevalec projektov za bodoče deželne elektrarne, skratka, da je on tisti od Boga poslani specialist, kateri bode imel odločujočo besedo pri predpripravi in izvršitvi akcije za podelitve centrale.

Poizvedovali smo, kje si je gosp. Gailhofer pridobil tisto čudežno usposobljenost z ozirom na vodne sile, katerega ga je v očeh deželnega odbora tako visoko povzdignila nad nivoju kranjskih deželnih tehnikov.

Zvedeli smo pač, da je interveniral kot državni tehnik pri raznih komisijah in vodopravnih obravnavah, da se je v tej svoji praksi seznanil s primitivnimi vodnimi motorji; z več-

jimi modernimi napravami ni imel nikdar posla iz enostavnega razloga, ker jih na Kranjskem nimamo.

Ne da bi ga hoteli žaliti, moramo reči, da ima z ozirom na vodne stavbe vsak tehnik deželnega odbora najmanj toliko prakse, kar je gosp. Gailhoferju predobro znano; edino to bi prišlo v poštev, da je izvršil na goreni Savi nekaj hidrometijskih merjenj v zadevi Pavšlarjevega projekta, a to ga nikakor ni moglo pamentirati za specialista v vodnih zgradbah.

Na temelju te svoje prakse naj gosp. Gailhofer torej sestavi zanesljiv kataster vodnih sil in odločuje o projektih, katerih izvršitev bode veljala milijone in milijone deželnega denarja.

Pri tem imenovanju je mogoče le dvojje: ali so odločevali o strogo tehniških tvareh teologi in filozofi deželnega odbora, kar bi bilo smešno, ali pa da so si iskali preje sveta pri gospodu šefu deželnega stavbenega urada in dobili tod take informacije.

Ne moremo pa verjeti, da bi mogel gosp. nadsvetnik tako slabo ceniti njemu prideleno tehniko. Na vsak način je to imenovanje nezastopeno in nezastopna breva »extra statum« deželnim tehnikom in se ob tej priliki občutno kaže pomanjkanje strokovne organizacije slovenskih inženirjev.

Kako sijajno ekonomično v finančijem oziru je začel izvajati deželni odbor svojo akcijo za podelitve elektrarne, razvidimo iz sledečega:

Resne teoretske predpriprave, sestavljanje točnega katastra vodnih sil so predpogoj racionalnemu izkoriščanju vodnih sil.

Kakor je prijel sedaj deželni odbor to stvar, bode v ta namen poleg gosp. Gailhoferja nastavljen še več slinih pomožnih specialistov, ali pa bode poveril sestavo katastra neki trdki, kakor se je n. pr. poročalo, trdki Redlich & Berger. (Svetovali bi deželnemu odboru, da se informira pri tej trdki, iz katerih virov zajema te teoretske predstavitve, pri stavbi upravi državnih železnic pa o svotah, katere plačuje tej trdki za projektiranje.)

V obeh slučajih bodo stroški za predstavitve in projekte za naše razmere naravnost ogromni, in je še vprašanje, ali bode osrednja vlada pripoznala tako sestavljen kataster in pripravljala dela ter na tej pod-

lagi mogla prispevati z denarnimi sredstvi.

Vse te vsote pa bi si mogla kranjska dežela prihraniti, ako bi bili odločujoči krogi poučeni o nekaterih državnih institucijah, ki eksistirajo že več let v Avstriji.

Začetkom leta 1903 se je namreč začela stavbena uprava državnih železnic baviti z vprašanjem električne trake nekatere alpskih prog in je poverila s tozadevnimi hidrološkimi študiji c. kr. hidrografijski osrednji urad v ministertvu notranjih zadev. Ker je elektriziranje železnic dobilo tekom časa konkretnjšo obliko, se je v področju omenjenega urada ustanovil 1. januarja 1907 poseben oddelek, kateri se bavi izključno s predstavitvijo za projekte industrijskih podjetij ter železniške uprave, kakor tudi s presojevanjem vseh večjih projektov za izkoriščanje vodnih sil v Avstriji, kar svedoči naredba notranjega ministertva, objavljena koncem 1. 1906.

Sestavljanje popolnoma zanesljivega katastra vodnih sil je mogoče edino temu oddelku, ker ima izvežbane strokovnjake in tekom desetletij nakopičen material v hidrološkem, ombrometrijskem in geološkem oziru.

Kakor je sporočila tudi kranjska trgovska zbornica, izide tekom januarja 1910. okoli 20 listov katastra nekaterih važnejših alpskih rek, za katere se je v prvi vrsti zanimala privatna industrija in železniška stavbna uprava.

Tudi za kranjske vodne sile bode sestavljen oddelek tak kataster in bi dvoma, da bi se to delo moglo takoj začeti in že tekom 1. 1910 izvršiti, ako bi se naši merodajni krogi: državni poslanci in deželni odbor, kateri je s tako nervozno hitrico in pompom začel akcijo za podelitve centrale, za to najmanj pobrignili.

Stroški so pokriti iz kredita, kateri je dovoljen za sestavo katastra avstrijskih vodnih sil, in kranjska dežela bi na tak način popolnoma zastoj, brez najmanjših stroškov dobila zanesljivih podatkov o svojih vodnih silah.

Na podlagi teh predstavitve bi se izvršitev projektov mogla poveriti našim deželnim tehnikom, ali kakor trdki, oceno pa bi zopet brezplačno oskrbel oddelek hidrografijskega urada, ker spada to itak v njegov delokrog.

Toda naši merodajni krogi ne sanjajo niti o eksistenci teh državnih institucij, za katere dovoljujejo leto

za letom velike kredite, najbrže ravnotako nepoučeni in brez premisleka, kakor pri postavitvi za prepotrebne nemškega deželnega šolskega nadzornika na Kranjskem.

Priporočamo torej našim ljudskim tribunom in finančnikom, da mirno razmislijo o tem in se spuščajo v polemiko, še le, ko so se temeljito poučili na pristojnih mestih.

Deželni zbori.

Nizjeavstrijski in gorenjeavstrijski deželni zbor sta včeraj imela svoji prvi seji po Novem letu. V nizjeavstrijskem deželnem zboru so nemški nacionalci zopet vložili predlog, da se nemščina določi kot edini učni jezik na vseh javnih ljudskih in meščanskih šolah v tej kronovini. Najti hočejo za zakonski načrt besedilo, ki bo omogočilo sankcijo.

Deželni zbor gališki se snide dne 11. t. m., dalmatinski in koroski pa 17. t. m.

Češki deželni zbor bo sklican še le koncem tega meseca na prav kratko zasedanje.

Kriza na Ogrskem.

V klubu stranke neodvisnosti je posl. Justh o svoji avdijenci pri cesarju referiral tako - le: »Obžalujem, da se nisem vrnil z uspehom, kakršnega ste vsi mogli pričakovati. Med stališčem krone in med stališčem osemindesetnikov in stranke neodvisnosti so se pojavila tako globoka bistvena nasprotja, da se ni moglo dalje pogajati. To sem odkrito povedal tudi cesarju. Ne pričakujte od mene podrobnosti. Pozivljam vas, da delujete tudi v novem letu s tako vztrajnostjo in nesebičnostjo, kakor doslej v našem boju. Pokažite, da ima tudi narod svojo neodvisnost in da ni mogoče vsega storiti proti narodu, in da tega ne more niti vladar. Svoj boj smo vodili za pravice naroda. Prepotovati moramo celo deželo in jo potisniti v boj. Prepričan sem, da zberemo mogočen tabor, ki izreče svoj »veto« proti Dunaju.« — V nadaljnjih razgovorih s svojimi privrženci je Justh povedal še sledeče: »Dejal sem vladarju, da nisem od politikov, ki drugače govorijo gori in drugače doli. Ko je vladar izjavil, da ni govora o samostojni banki in o samostojnem colninskem ogrskem ozemlju, sem mu dejal, da je v konstitucionalnih državah navada, da se uresniči program manjšine, če ta manjšina postane večina. — Nato je dejal vladar, da Ogrska ne

LISTEK.

Dr. Karel vitez Bleiweis-Trsteniški.

(Konec.)

Slovensko družabno življenje v Ljubljani je bilo uprav mizerno, ko je umrl dr. Karel vitez Bleiweis vstopil v krog narodnih delavcev. A hitro se je pokazalo, koliko se da doseči s pridnim delom.

Predvsem v »Čitalnici«. Dr. Karel vitez Bleiweis je v čitalničnem odboru opravljal razne funkcije in bil končno od leta 1881 do svoje smrti predsednik tega društva. Iz malega in neupoštevane društva je Bleiweis napravil središče vsega slovenskega družabnega življenja v Ljubljani. V onih časih, ko je v Ljubljani gospodovala nemška stranka, se je v Čitalnici zbiralo vse, kar je bilo slovenskega.

Bleiweis je bil eden ustanoviteljev in najmarljivejših članov čitalničnega pevskega zbora, iz katerega se je pozneje porodila »Glasbena Matice«; Bleiweis je sprožil prirejevanje predavanj v Čitalnici in je tudi sam imel mnogo predavanj; Blei-

weis je provzročil diletske predstave v Čitalnici in ustanovil »Dramatično društvo«, kateremu je bil predsednik od leta 1902. Ko je pogorelo staro gledališče je zopet bil Bleiweis tisti, ki je pri Čitalnici in pri rajnem Souvanu dosegel, da so se slovenske predstave mogle zopet vršiti v Čitalnici. Bleiweis je bil eden ustanovnikov »Sokola« ter njega prvi večletni neutrudni tajnik in bil v priznanje njegovih zaslug izvoljen za častnega člana. Bleiweis je bil eden ustanovnikov društva zdravnikov na Kranjskem in kot 40letni član 4. svečana 1903 izvoljen za častnega člana.

Tu je treba omeniti tudi še »Narodni dom« v Ljubljani. Pokojnik je bil temu društvu predsednik od začetka, namreč od leta 1890 do svoje smrti. Delal je za to društvo z največjo vnamo in morda je bila to njegova največja žalost, da se v »Narodnem domu« niso popolnoma uresničile tiste nade, ki so jih gojili napredni rodoljubi, ko so snovali ta dom. Pravičnost pa zahteva priznati, da bi se bilo z »Narodnim domom« bržčas drugače zgodilo, da je šlo po nazorih dr. Karla viteza Bleiweisa.

V najtežjih časih in v najtežjih razmerah z vstrajnostjo in ljubeznijo je posvetil vse svoje moči tistemu delu, iz katerega je vse vzraslo, kar imamo, tistemu delu, ki je omogoči-

lo, da je postala Ljubljana slovenska.

Neutrudna delavnost dr. Karla viteza Bleiweisa, je bila vzrok da so ga Slovenci postavili na različna važna mesta. Občinski svetnik ljubljanskega mesta je bil Bleiweis od 1. 1875. do 1909, in član magistratnega odseka vse od 1. 1884 naprej. Kar je bilo nevhvalnega dela, vse tiste stotine in stotine poročil, ki provzročajo dosti truda, pa ne pridobe niti hvaležnosti, niti priznanja; vse je opravljal Bleiweis. Moral je biti bolan ali posebno zadržan, da je zamudil kako sejo. 22 let je bil načelnik policijskega odseka, v katerem je čez glavo sitnih opravil, dolgo let je bil načelnik ravateljstva mestne klavnice, podnačelnik kuratorija mestne višje deklisne šole in zastopnik mestne občine v deželnem šolskem svetu, v katerem je vestno in z največjo vnamo zastopal šolske in učiteljske interese.

Od leta 1894 do 1909 je bil pokojnik ljubljanski podžupan, mnogo let je bil tudi predsednik kluba obč. svetnikov in od ustanovitve narodno-napredne stranke pa do lanskega leta tudi predsednik osrednje organizacije te stranke, namreč izvrševalnega odbora.

Mnogo let je bil pokojnik tudi odbornik »Družbe sv. Cirila in Metod«.

Na vsa ta važna mesta ga je postavilo zaupanje stranke in ljubljanskih somiščanov. Vsakdo je vedel, da je dr. Karel vitez Bleiweis mož, ki ne hrepeni ne po časteh, ne po služku, da je objektivien, pravičen, skozinsko zvest značaj, odkritosrčen in prevdaren in zato je užival tako izredno zaupanje.

Mnogostransko, uspešno in plodonosno je bilo delovanje dr. Karla viteza Bleiweisa - Trsteniškega. Pri delu za javno korist, za blagor slovenstva, za narodno, politično, družabno, zdravstveno in gospodarsko napredovanje Slovencev in zlasti Ljubljane je dr. Karel vitez Bleiweis osivel.

Dne 4. novembra 1904 je Ljubljana praznovala 70letnico dr. Karla viteza Bleiweisa. Občinski svet ljubljanski ga je tedaj v priznanje njegovih velikih zaslug izvolil za častnega meščana.

Po smrti svojega očeta dr. Janeza Bleiweisa je bil pokojnik dne 28. avgusta 1. 1882. izvoljen v kmetskikh občinah ljubljanske okolice za deželnega poslance in je zastopal ta kraj do leta 1889. Dne 9. oktobra 1889 po resignaciji Fr. Ka. Souvana je bil izvoljen deželnim poslancem trgovske in obrtniške zbornice kranjske ter je izvrševal ta mandat no 1. 1895.

V deželnem zboru je Bleiweis pridno deloval pri vseh delih, ala-

sti v odsekih in se z njemu lastno vnamo zavzemal za različna gospodarska in narodna vprašanja. Naravno je, da se je posebno zanimal za zdravstvena vprašanja in pričajo njegovi referati o njegovi veliki skrbi za deželne dobrotelne zavode. Ker je imel v osebi takratnega deželnega odbornika dr. Vošnjaka, ki je bil sam zdravnik, dobrega prijatelja, je mnogo vplival na tedaj jako uspešno delovanje deželnega odbora v zdravstvenih zadevah.

Petindeset let je pokojni dr. Karel vitez Bleiweis služil slovenskemu narodu z brezprimerno zvestobo in ljubeznijo, služil mu s tako vnamo in vdanostjo, da je pri tem popolnoma pozabil sam nase, tako pozabil, da je imel v visoki starosti 76 let celo skrb . . .

Bil je mož brez potreb, koncilijanten in ljubeč. Zase ni nikoli nič želel, in iskaval tisočim ljudem dobrote in usluge. Nad vse pa je ljubil slovenski narod. Zdej, ko leži dr. Karel vitez Bleiweis - Trsteniški na pokopališču in ko se spominjamo njegovega delovanja za občni blagor, želimo le eno: da bi bilo slovenskemu narodu dano le več tako svetih, značajnih, delavnih in nesebičnih mož, kakor je bil pokojnik, čigar ime bo s slatimi žrkami zarisan v zgodovini slovenskega naroda in ljubljanskega mesta.

more biti merilo za druge države, in sicer z ozirom na drugo polovico. Končno je dejal cesar: In vendar ostanemo dobri prijatelji! — Med drugim je cesar dejal: Gospodarska vzajemnost je temelj blaginje Ogrske in te blaginje se ne sme rušiti. Na zunaj mora biti monarhija v gospodarskem pogledu enotna. Številne madžarske avtoritete so se izrekle proti samostojni banki. Dr. Wekerle sam je v svojem zadnjem govoru poudarjal nevarnost, ki bi za Ogrsko nastala, če se ustanovi samostojna banka. Tudi gospod Lukač je sedaj na stališču bančne vzajemnosti. — Te besede so Justha — kakor sam pravi — zelo nemilo dirnile.

Iz Budimpešte poročajo, da se je Lukačev poskus definitivno izjalovil in da bodo sedaj poskusili s prehodnim kabinetom, kateremu bo stal na čelu zopet dr. Wekerle. Sicer pa nikdo ne misli, da bo Wekerle dosegel več kot je mogel Lukač. Nova vlada bo sestavljena iz samih državnih tajnikov in bo imela nalogo, dobiti od parlamenta potrdilo k začasnemu proračunu, eventualno bo razpustila državni zbor in razpisala ter vodila nove volitve.

»Wiener Allgemeine Zeitung« pa hoče vedeti, da bo na čelu novemu kabinetu stal vendarle Lukač in da bo njegov kabinet zahteval podaljšanje bančnega privilegija za dve leti ter skušal vpeljati splošno in enako volilno pravico. Če se mu ta program ne posreči, bo tudi Lukač razpustil parlament. — Jutri bo Lukač zopet sprejel pri cesarju v avdienci.

Koncem lanskega leta je izšla v Budimpešti brošurica, v kateri avtor napada vlado in jo dolži nečednih dejanj. Takrat je v parlamentu vstal Wekerle ter zagotavljal poslance, da je v brošuri vse zlagano in jim je dal na razpolago vse akte. Povedal je tudi, da vlada onega avtorja ne bo tožila radi žaljenja časti. Ali javno mnenje na tisto brošurico neče pozabiti in je zahtevalo, da vlada toži, če ima čisto vest. Šele pod pritiskom javnega mnenja sta vložila sedaj Kosut in njegov tajnik v trgovinskem ministrstvu Szterenyi tožbo. Kosutov list »Budapest« je sedaj pere Kosuta, pa prav nespretno, ker s svojimi opravičevalnimi poskusi le še odkriva nove umazane afeze. In gospodje imajo pri tem vedno polna usta besed o dostojnosti.

Kreta.

Londonskemu »Telegraphu« brzojavljajo iz Carigrada, da je ministrski svet sklenil mobilizacijo III. turškega vojnega zbora; sklenil je tudi naravnost diplomatičnem potom protestirati v Atenah proti temu, da so krečanski poslanci pripuščeni h grški narodni skupščini.

Situacija na Kreti se torej zopet poostrejuje.

Dnevne vesti.

+ Klubova seja narodno-naprednih poslancev je jutri, v sredo 5. t. m., ob 10. dopoldne v mestni posvetovalnici na magistratu.

+ Budalost dr. Lampetova postaja počasi neznosna. Povsod vidi dr. Tavčarja, pri vsaki priliki se skuša obdržati ob omenjenega svojega kolega v deželnem odboru. Največkrat brez vsake potrebe! Tako tudi sedaj radi podmolniškega gozda. Počel je po dobrih občinskih glasih, da je dežela prodala svoj gozd v Podmolniku gosp. Pustu, da ga do cela izseka, in da plača zato 16.000 K. Kako je ta vest nastala, nam ni znano, prejkotne vsled nepotrebnih gostilniških baharij gosp. Pusta. Resnica pa je, da je bilo prebivalstvo razburjeno in iz tega prebivalstva nam je došla vest o prodaji celega gozda. Priobčili smo jo, ne da bi se bili pričeli pri dr. Tavčarju, ki je bil bozične praznike iz Ljubljane odsoten. Danes smo obiskali dr. Tavčarja, in ta se je tako - le izjavil: Vidi se mi, da se gosp. dr. Lampe brez vsake potrebe nad mano razburja. Znano mi je, da so se prejšnje čase radi lubadarja dogajale neznatne prodaje v podmolniškem gozdu. Dotične pogodbe pa je sklepal deželni odbor, ko je dal poprej pod roko ceniti po lubadarju napadena drevesa. Kar sedaj javnost zahteva je dvojje. Prvič naj se odkritostno pove, koliko lesa se je prodalo gosp. Pustu in za kako ceno. V tem pogledu je izjava gosp. dr. Lampeta docela nejasna, mož hodi okrog podmolniškega gozda, kakor mačka okrog vrele kaše. Drugič pa se naj naravnost pove, je li deželni odbor dotično pogodbo potrdil, in na kaki podlagi se je poprej prepričal o pravi vrednosti prodanega lesa! To se naj brez ovinkov razloži javnosti, pa bo razburjenje pri kraju. Da bi smelo upravništvo »Studenca« na lastno roko z g. Pustom sklepati pogodbo, vsled katere razpišuje Pust javno dražbo v deželnem podmolniškem gozdu, se mi pa vidi docela nemogoče, naj se potem k tem

dražbam že oglašijo kaka »liberalna buča« ali ne.

+ Jugoslovanski minister? Celovški poslanec Dobernig je pomirljen. Po njegovem prepričanju ne misli baron Bjeneth v slučaju rekonstrukcije ministrstva poklicati nobenega zastopnika Jugoslovancev v kabinet. Čim je prišel poslanec Dobernig do tega prepričanja, je to hitro razglasil v svojem jetičnem listu. Slučaj je nanesel, da je ob istem času prišlo v javnost ravno nasprotno mnenje. Zagrebški »Obzor«, ki je vse drugačen list, kakor so Dobernigove »Štimce«, poroča namreč, da se je Bjeneth že sprijaznil z mislijo jugoslovanskega ministra. Čuje se še več: da je to mesto ponudil dr. Laginji in ker je ta odklonil, pa misli na deželnega glavarja dalmatinskega dr. Ivčevića.

+ Ljubljanski škof Jeglič je podoben kak štari komendijanti, ki je vsa nesrečna, če se enkrat 14 dni o njej ne govori. Ni še pozabljen zadnji škofov škandal in že se je moč zopet osmešiti. Za novo leto je pisal uredništvu »Slovenca« pismo, iz katerega odseva vsa njegova moralna in intelektualna manjvrednost. — Vsakdo ve, da je »Slovenec« list, ki goji sistematično laž in obrekovanje, kateremu je varanje javnosti glavni namen. Ni še bilo v »Slovencu« poštene besede. In ta list hvali škof, da dela po navodilih katoliških škodov in v luči nikdar omajnih resnic katoliške cerkve. To škofovo pismo je dokument, ki nam odpira značilen pogled v škofov značaj: škof odobrava vse, kar počenja »Slovenec«, škof se strinja z vsem, kar uganja ta list. Veseli nas, da je škof to enkrat javno priznal. Škof ima namreč po cerkvenih določbah pravico in dolžnost, da »Slovenca« nadzoruje in je zanj odgovoren. Danes vemo, da je škof zadovoljen z vsem tem, kar počenja »Slovenec«. Lep škof!

+ Slomškarji in klerikalci. Na zadnjem zborovanju »Slomškove zveze« so razpravljali tudi o regulaciji učiteljskih plač. Na zborovanju je padla marsikatera ostra beseda proti klerikalcem. Ko se je predlagalo, da se naj pošlje k deželnemu odboru, oziroma k deželnemu finančnemu ministru dr. Lampetu posebna deputacija, ki naj klerikalne gromovnice preprosi, da se odločijo za regulacijo učiteljskih plač, so zborovalci kar vseprek kričali: »S kolom na klerikalce in dr. Lampeta, ne pa pošiljati k njim deputacije.« Jaklič se je s teškim trudom posrečilo, pomiriti razburjene duhove in jih prepovoriti, da so se končno odločili za deputacijo. Deputacija je bila nato sestavljena in se je napotila v deželni dvorec. Samoobsebi se razume, da je Jaklič preje obvestil gospode v deželnem dvorcu o prihodu deputacije. A kako so bili v deputaciji se nahajajoči Slomškarji bridko razočarani, ko dr. Lampeta niso dobili v uradu in povrh še izvedeli, da se jim je naravnost skril. Povedalo se jim je namreč, da jo je dr. Lampe takoj urnih krač odkuril iz deželnega dvorca, čim je izvedel, da je na potu k njemu Slomškarska deputacija. Dolgi nosov, s katerimi je nato deputacija zapustila deželni dvorec, ni mogoče opisati. Pravijo pa, da so Slomškarji tisti dan rohnili in kleli, da se je kar bliskalo. Ako pa so že prišli do boljšega prepričanja, da o klerikalcih niti klerikalni, niti napredni učitelji nimajo pričakovati ničesar dobrega, ker so pač klerikalci načelni nasprotniki učiteljstva, o tem še molči zgodovina.

+ Pruske marke za germanizacijo avstrijskih Slovanov. Ze stara stvar je, da vodijo avstrijski Nemci narodnostni boj proti Slovanom v veliki meri s pruskim denarjem. A Nemci v Nemčiji jim še dovolj ne store. Zdaj jih oštevajo, da so darovali šele 92.000 kron za Roseggerjev sklad za ubijanje Slovanov. Če bi Slovani dobili kak groš iz Rusije — to bi bilo veleizdajniški procesov, a da dobivajo Nemci stotisoče iz Pruske, to nič ne stori!

+ Kako daleč še! V Zireh naravnost divja ondodni kaplan Perko. Uvesti hoče v občini pravo strahovladno. Vsa njegova jeza in maščevalnost pa je naperjena proti vrlo in krepko delujočemu žirovskemu Sokolu. Preganja vsakogar, ki je s tem koristnim društvom v kakršnikoli zvezi. V tem svojem divjaštvu, ki bi ga bil zmogel le kak nemški kulturo-nosec v centralni Afriki, preganja celo nedolžne otročiče, ki so zakrivila samo to zlo, da so prestopili prag »Sokolskega doma«. Pretepava jih v šoli, podi od veronauka domov, kaznuje na vse mogoče načine, sploh ravna tako z njimi, kakor človek, ki nima srca, ne pozna ljubezni do nedolžnih otročičev. To neznošno početje vzbuja ogorčenje vsakega zavednega občana. Najzlostnejše pri tem pa je, da ima ta zloben človek vso podporo pri oblasteh. Sodišče ga ne obsodi, češ, da njegovo hudo ravnanje nima na otrocih vidnih posledic. Uboga naša juristarija! Šele tedaj, ko bo kaplan takega otročiča storil

za vse šiviljenje naračnega, šele tedaj bo sodišče kaznovalo Perkota. Kaj bo potem pomagalo! O okrajnem šolskem svetu, ki je Perkotova predpostavljena oblast, niti ne govorimo, saj ji stoji na čelu — glavar Ekel! V svojem divjaštvu odreka pogreb, če se ga imajo udeležiti Sokoli, ne pripušča pogreba, ki se prištevajo med svobododomolce itd., itd. Kaj pa šele počenja na prižnici in v spovednici, si je lahko misliti. Na Silvestrov večer je slovensko katoliško izobraževalno (!) društvo Ziri - Dobračeva priredilo veselico, za katero so se izdajala v Katoliški tiskarni tiskana vabila s sledečo opombo: K veselici in k prosti zabavi vstop ni dovoljen šolskim otrokom do 14. leta in pa članom Sokolskega društva. Tu je prekosil pač Perko samega sebe in pokazal, da ne mara zamuditi nobene prilike, da ne bi netil in javno dokumentiral svojega sovraštva proti Sokolu. Ta pripomba, ki pač nima primere, je bila popolnoma odveč, saj Sokolom še ni treba hoditi gledat Perkotovih burk in malo hvaležno je zaiti v družbo katoliških junakov z noži in versko fanatiziranih Marijinih devic! Nobenemu ne prihaja niti na misel, da bi motil to lepo društveno zaslepljenec. Toda vsi hudobni Perkotovi poizkusi uničiti žirovskega Sokola so zaman. To je najlepše pokazala Sokolova veselica na novega leta dan v Sokolskem domu! Od blizu in daleč so prihiteli prijatelji Sokola in napolnili prostorno dvorano. Vrli žirovski Sokol gre nemoteno dalje svojo začrtano pot! Kaplan Perko pa lahko še dalje neti sovraštvo med občani in s svojimi grdimi hujskarijami zastruplja vse javno življenje, to je danes pač žalosten posel katoliških kaplanov! Samo, kako daleč še!?

+ Zagrebški »veleizdajniki« na svobodi. Kakor smo že v brzojavki pretekli petek napovedali, je stol sedmerice na vlogu zagovornika dr. Hinkovića sklenil, da se vsi »veleizdajniki«, obsojeni v znamenitem zagrebškem procesu, izpuste iz ječe, razen obeh bratov Pribečević, ki se po zakonu ne smeta izpustiti iz zapor, ker sta obsojena na več kakor deset let. Na čast iz ječe izpuščenim »veleizdajnikom« je priredilo rodoljubno zagrebško občinstvo intimen komerz v »Varšavski pivnici«. Na komerz je došlo toliko občinstva, da je bila sicer prostorna dvorana premajhna in da je vsled tega moralo oditi mnogo občinstva. Izmed poslancev so bili navzoči dr. Medaković, dr. Poljak, dr. Šurmin, dr. Stojanović, Pribečević, Budisavljević, Banjanin in dr. Belobrk. Izmed zagovornikov sta bila navzoča dr. Hinković in dr. Budisavljević. »Veleizdajnike« je pozdravil v navdušenem govoru dr. Medaković ter nazdravil hrvatsko-srbski slogi, ki jo nihče ne more več razbiti. V imenu »veleizdajnikov« se je zahvalil na pozdravu in na simpatijah, ki jih je »veleizdajnikom« izkazovala vsa poštena hrvatska in srbska javnost ves čas njihovega trpljenja, svečenik Podunavac, ki je končno napil skupni hrvatski domovini. Na to se je vse občinstvo kot elektrizovano dignilo ter navdušeno zapelo himno »Ljpa naša domovina«. Na to so še govorili zagovornik dr. Hinković, poslanec Pribečević, gospa Vimpulšek, poslanec dr. Šurmin ter »veleizdajniki« Živković, Borojević in Vukdragović. Vsi govorniki so v vznesenih besedah slavili slogo Hrvatov in Srbov. Komerz se je završil brez vsake najmanjše disonance. Ko pa je večina vdeleženecv že odšla, so se pri vhodu vtihotapili v dvorano nekateri Frankovci ter jeli izvivati. Ker so se čutili dovolj močne, so napadli poslanca Banjanina ter jeli na druge goste metati steklenice in čaše. Ena teh steklenic je zadela poslanca Budisavljevića ter ga ranila na glavi, da je bil mahoma ves krvav. To je bilo navzočim Hrvatom in Srbom preveč. Navalili so na frankovske izzivače ter jih natolkli na žive in mrtve. Junaški frankovci so zlezli pod mize ter prosili za milost. Toda njihove prošnje niso nič izdale. Ko so jih pošteno premikastili, so jih vrgli na cesto. Kakor se splošno zatrjuje, so bile te frankovske provokacije naročene od samega Raucha.

+ Slovenske prireditve v Sofiji. Napram dopisniku »Kurjera Varšavskega« se je izrazil vseučiliški profesor S. S. Bobčev, glavni propagator slovenske ideje na Bolgarskem, o slovenskih prireditvah, ki se imajo letos vršiti v Sofiji, tako-le: 1. V Sofiji se bo vršila konferenca, katere naloga bo, da pripravi ves material, ki je potreben za sklicanje velikega kongresa. 2. Na konferenci se bo razpravljalo o sredstvih, kako bi se dalo poglabiti stike med posameznimi slovenskimi narodi ter osnovati tesne medsebojne zveze med raznimi slovenskimi kulturnimi institucijami. 3. Zeleti bi bilo, da bi se napotili v Sofijo tudi slovenski prireditelji in zdravniki ter priredili tamkaj ahod istočasno s slovensko konferenco in s vseslovenskim

časnikarskim kongresom. 4. Sofijska konferenca bo popolnoma neodvisna od vsake vlade, torej tudi od bolgarske, ki sicer tudi ni stavila nobenih pogojev ali zahtev. 5. Sofijski mestni občinski svet kot gospodar mesta je že sklenil, da sprejme slovenske goste čim najsičajneje ter je že dovolil potrebna gmotna sredstva za pogoščenje slovenskih gostov. 6. Slovenska konferenca in vseslovenski časnikarski shod se bosta vršila v prostorih »Slavjanske Besede« v Sofiji.

+ Iz šolske lužbe. Izprašani supletinji Ljudmila Odlašek in Julija Toplikar sta imenovani za provizorični učiteljici pri St. Petru v Ljubljani.

— Slovensko deželno gledališče. Danes zvečer se poje opereta »Logarjeva Krista« (za par). Ker je že četrtrič razprodana, se opereta »Logarjeva Krista« v četrtek zvečer poje (za nepar) petič. V četrtek popoldne pa se igrajo »Rokovnjači« (s petjem in godbo). — V soboto se uprizori prvič angleška komedija »Sebastijan, veliki knez Georgijski« (Jack Straw), spisal W. Somerset-Maugham. Ta izborna igra se je uprizorila izven Angleške prvič avgusta meseca l. 1909 pri komornih predstavah v Berlinu s senzačnim uspehom.

— Mesto venca na grob dr. Karlu vitezu Bleiweisu - Trstenškemu je daroval župan gosp. Iv. Hribar 20 K dijaškemu podpornemu društvu »Radogoj«.

— Deželni zdravstveni svet je daroval mesto venca na krsto pok. dr. Karlu vitezu Bleiweisu-Trstenškemu za mestne uboge znesek 50 kron.

— Magistratno uradništvo je darovalo mesto venca na krsto mnogoletnemu podžupanu g. dr. Karlu vitezu Bleiweisu-Trstenškemu za »Narodni sklad« 36 K, za družbo sv. Cirila in Metoda pa tudi 36 K.

— Rodbina Fran Souvanova je darovala mesto venca na krsto g. dr. Karlu vit. Bleiweisu-Trstenškemu 20 K za mestne uboge ljubljanske.

— Mesto venca na grob pokojnemu dr. Karlu vit. Bleiweis. Trstenškemu darovali so gosp. Charlotte Fritz 10 K dijaški kuhinji »Domovine«, g. Ferdinand Souvan 40 kron za »Družbo sv. Cirila in Metoda«, g. dr. Hubert Souvan 20 K za »Kranjsko pomožno društvo za boje na pljučih« in g. Lev Souvan, Feliks Urbane in Franc Urbane, vsak po 20 kron za »Družbo sv. Cirila in Metoda«.

— Plzenjske slavnosti bodo prinesle, kakor se nam poroča iz Plznja, naši Ciril-Metodovi družbi okoli 1000 kron. Računi sedaj še niso popolnoma sklenjeni. Poroča se nam tudi, da nameravajo plzenjski Čehi privedi v velikih počitnicah velik izlet v Ljubljano in na slovenski jug.

— »Čar japonske noči.« Pod tem naslovom priredi telovadno društvo »Sokol I.« v »Mestnem domu« v sredo zvečer dne 5. januarja zabavni večer s tem-le sporedom: 1. Fučik: »Marche grotesque«. 2. Wallace: »Maritana«, overture. 3. a) Lud. Hudovernik: »Naša zvezda« (zbor z baritonovim solom); b) Iv. pl. Zajc: »Poputnica Nikole Jurčiča« (poje društveni pevski zbor). 4. Eysler: »Umetniška kri«, valček. 6. Bizet: »Carmen«, fantazija. 7. D.: »Jobi-gun Fida na Straži« (komični nastop v enem dejanju). 8. Richard: »Japonska tragedija« (tragikomična opera v enem dejanju). 9. Prosta zabava pri japonskih pavilijonih. 10. Ples na trgu »Maki Skaki«. Po sporedu ples. Začetek točno ob 8. zvečer. Vstopnina 1 K. Za člane 60 vin.

— Silvestrov večer, ki ga je priredilo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v veliki dvorani Mestnega doma, se je obnesel v vsakem oziru prav dobro. Malo počasni so sicer naši Ljubljancje, no, pa vendar, če ne pridejo malo prej, pa pridejo nekoliko pozneje, in tako se je dvorana sčasoma napolnila prav do zadnjega prostora. Večer se je razvil popolnoma po sporedu. Prireajoče društvo je nastopilo v številu okrog 40 pevcev in v splošno zadovoljnost zapelo pesmi, ki so bile na sporedu, z znano in priznano točnostjo in dovršenostjo. Zlasti je ugaljal četverospjev »Moje rožice«, ki so ga peli društveni člani Lumbar, Rus, Štamear in Pipp, osmerospjev s tenorskim (Lumbar) in baritonskim samospevom (Rus) »Oblačiku«. Mnogo smeha je vzbudil šaljivi osmerospjev »Laška salata«, ki so ga na splošno zahtevo morali ponoviti. Splošno pa, kakor smo že rekli, se je ves pevski spored izvajal kar najbolje. Med sporedom je prav pridno sviral oktet »Slov. Filharmonije«. Med občinstvom je vladalo celi večer prav veselo razpoloženje, zabava je bila domača, nepriljena, a gotovo je k temu veliko doprinele izbore aranžma in pa dobra postrežba. Društvo je imelo mrzla jedila in pijačo v svoji lastni režiji, kar mu je bilo omogočeno po prijaznem sodelovanju dam, ki se vedno rado odzovejo tozadevni prošnji društva. V dvorani sta bila po-

stavljena dva paviljončka; v enem se je vršila pod oskrbo g. Seljakove ter gospe Ive Frankove, Pepice Laihacherje in Pavle Pretnarjeve namočena vinska poskušnja, v drugem sta pa gci. Fani in Tončka Linhartovi nudile gostom cvetlic. V slaščičarni ste stregli gostom gca. Pavla Mrakova in ga. Lumbarjeva, v viarnari pa gospa Pippova in gca. Goršičeva. Zabava je postajala tem živahnjejša, čim bolj se je bližala polnočna ura. Trdo pred polnočjo je društveni tajnik br. Zorko pozdravil navzoče s kratkim nagovorom, želeč jim veselo in srečno novo leto in pozivljajoč jih, da tudi v novem letu ostanete naklonjeni društvu, nakar so ugasnile luči. Godba je zasvirala »Lepo našo domovino«, ki jo je stoji celo vse občinstvo, na posebej zato pripravljenem odru pa se je pokazala krasna alegorija: združenje Jugoslovancev pod okriljem slovenske pevske vile. Društveni zbor je še zapel »Nazdravico« in potem smo si drug drugemu voščili srečno in veselo novo leto. Ker je mlado ljudstvo že komaj čakalo trenutka, da se zavrti v plesu, so zmaknili mize in napravili prostora, in kmalu se je vse gibalo v veselem valčku. Starejši ob čaši rujnega vinca, mlajši pa na plesišču, tako je potrajalo potem do ranega jutra, in reči moramo, da je bila vsa ta prireditve, celi večer, res v čast »Ljubljanskemu Zvonu«, občinstvu pa v pošteno in prijetno bavo, gotovo obema znak srečnega in veselega novega leta!

— Športni ples, ki je bil lanske leto najodličnejša priredba predpustne sezone, se bo letos vršil dne 8. januarja v veliki dvorani »Narodnega doma«. Dvorana bo značaja športnega kluba primerno dekorirana. Člani društva so vabljeni, da bi se plesa po možnosti udeležili v športni obleki. Zanimanje za ta ples, ki bo brez dvoma tudi v letošnji sezoni najprijaznejša in najzabavnejša priredba, je jako veliko in je pričakovati posebno številne udeležbe.

— Za prijatelje narave. G. Jernej Bahovec ima razstavljen v svojem izloženem oknu na Marijinem trgu veliko, skoro 4 kg težko gobo, zraslo na dobu v njegovem gozdu blizu Grosupelja. Z gobo je zraščeno hrastovo pero; dobremu opazovalcu je mogoče opaziti žensko glavo z modernim klubkom.

— Odbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za občino Moste se zahvaljuje najtopleje slavnemu občinstvu za tako mnogobrojno udeležbo na veselici Silvestrovega večera, ki se je vršila pri Mal. slonu v Novem Vodmatu, kakor tudi vsem blagim darovalcem, ki so pripomogli do tako lepega uspeha. Zahvaljuje se tudi vsem cenjenim sodelujočim članom za požrtvovalnost in prosí za nadaljno naklonjenost podružnice.

— Poročilo o seji občinskega sveta v večerajšnji številki se ima glasiti tam, kjer je govor o ponudbi zahteva sicer štetka 81.968 K, več, kakor ostale...

— Iz Ihana nam poročajo: Škoda, ki jo je napravila zadnja povodenj samo ihanski občini, znaša glasom cenitve ogromno svoto 118.000 kron. Največ škoda je napravila Bistrica s tem, da je nam odnesla najrodovitnejšo zemljo, mesto te pa je pustila pesek in kamenje. Slavno vlado in deželni odbor kranjski vprašamo, kdaj nameravata pričeti z deli za uravnavo Bistrice, ki nam leta in leta dela neizmerno škodo. Klerikalci menda mislijo, da so že storili svojo dolžnost s tem, da so volilec ob volitvah obljubovali, da jim regulirajo Bistrico, toda mi volilec smo mnenja, da od samih obljub nihče ni sit. Zato bomo pa znali pri prihodnjih volitvah primerno ceniti klerikalne obljube.

Občni zbor telovadnega društva »Sokol« za litijsko-šmartinski okraj v Litiiji vršil se bo v nedeljo dne 16. januarja 1910 ob 3. popoldne v telovadnici (dvorana gostilne Oblak-Lajovic) v Litiiji.

Učiteljska služba je razpisana na dvorazredni ljudski šoli v Gor. Tuhinju. Prošnje je vložiti do 20. januarja t. l. službenim potom.

Telovadno društvo »Sokol« v Radovljici ima svoj redni občni zbor v četrtek (Sv. trije kralji), t. j. 6. januarja 1910 ob 4. popoldne v salonu br. R. Kunstelja z običajnim vspeedom.

Silvestrova veselica v »Narodnem domu« v Novem mestu je prav dobro uspela. Opereta z orkestrom — to je bilo za naše razmere nekaj novega; zato nismo pričakovali toliko in je bila ta prireditve res presenečenje. Vsa čast in hvala vrlim gospićam pevkam in gospodom pevcem in članom orkestra, zlasti pa g. kapelniku Mikoliću, ki so nam priredili ta lepi zabavni večer. Prosta zabava in ples sta bila zelo animirana, vse se je veselilo in rajalo pozno v prvo jutro novega leta. O polnoči je govoril predsednik prof. Majcen o dogodkih v preteklem društvenem letu,

povdarjajo, da se društvo lepo raz-
vija in spolnjuje svojo važno nalogo
brez ozira na neopravičene napade in
žele, da bi bilo tako tudi v bodo-
nosti je izrazil v imenu odbora čla-
nom in gostom čestitke za novo leto.

Predavanje g. dr. Fr. Ilesiča v
Novem mestu dne 19. t. m. (Dopis iz
Novega mesta.) Ob napovedani uri
se je zbralo v Narodnem domu toli-
ko občinstva, da sta bili obe dvorani
do cela napolnjeni; zlasti žensstvo je
bilo dobro zastopano. Gospod preda-
vatelj nam je v dovršenem govoru,
ki je trajal čez eno uro, razgrnil v
velikih potezah sliko ilirskega pokre-
ta pri Hrvatih in Slovencih; a tudi
celo kulturnopolitično zgodovinsko
ozadje sosednjih nam narodov smo
zrli pred seboj ter občudovali voljo
in pogum Ljudevita Gaja in njego-
vih tovarišev, ki so tudi Hrvate,
Srbe in Slovence predramili iz dol-
goletnega spanja in vžgali v njih
ogonj narodne samozvesti. Govor-
nik je v vznemirjenih besedah slavil
kulturno delo Ilircev, ki je popolno-
ma prerodilo jugoslovanski svet in
imelo značaj razvoja v narodnokulturnem
oziru najblagodejnejše posledice.
V svojem velikopoteznem govoru
pa je predavatelj omenil tudi to, kar
je zlasti za Dolenjsko, za Novo mesto
in vso okolico doli do hrvaške meje
velike važnosti. Tudi Novo mesto se
je v tej dobi vzbudilo iz narodne ne-
zavednosti k novemu življenju, nasto-
pili so možje, kakor dr. Rosina, Po-
lak, Fichtenau, ustanovilo se je po-
litično društvo in l. 1848 je izhajal
list »Sloveniens Blatt«, pisan sicer
v nemškem jeziku, vendar v sloven-
skem duhu. V prej pomenjenem me-
ščanstvu in tudi v uradništvi se je
vnela iskra narodnega življenja, ilir-
ski valovi so zaslegli tudi ta kos naše
zemlje, dasi v glavnem središču, ta-
kratne dolenjske kulture, v franči-
škanskem samostanu, niso imeli
smisla za to novo strujo v življenju
našega naroda. Ognjivite besede g.
govornika so naredile na vse občinstvo
najgloblji vtis; ko nam je zaklical,
da je vsa naša moč v naši
zemlji, ki je ob hrvaški meji, da je
naša bodočnost v hrvaški - sloven-
ski vzajemnosti, kojoj mora gojiti
zlasti Dolenjska, ki je najbližja hr-
vaški zemlji, takrat smo čutili vso
silo prepričevalne besede, izvirajoče
iz duše, iz svetlega prepričanja, ki je
in ostane neomajno. — Predavanja,
kakršna je bilo Ilesičevo, so za naše
kulturne razmere izredno, velik do-
zodek in hvaležni smo gospodu preda-
vatelju, da se je potrudil k nam,
namre, da to ni bilo zadnje njegovo
predavanje v Novem mestu. Poučna
predavanja naj bodo stalna točka v
programu, ki ga izvršuje v našem
mestu Narodna čitalnica kot kulturno
središče. Tako bodo imeli vsi slo-
jii novomeškega prebivalstva priloz-
nost, izobraževati se pri poljudno-
znanstvenih predavanjih, čeprav
»Slovenec« poročevalce hoče delav-
ske sloje odvrnati od »Narodnega
doma«, ki so ga sezidali novomeški
meščanski in delavski sloji ter imajo
do njega iste pravice, kakor drugo
prebivalstvo. Delavska organizacija
je v Novem mestu gotovo zelo po-
trebna, a zaradi nje napadati »Na-
rodni dom«, ki deluje v splošno kor-
nist vsega prebivalstva, v katerem
vsaj v sedanji dobi — in to ve »Slo-
venec« poročevalce prav dobro —
ni ni sluha, niti duha kakšne proti-
ljudske, protidemokratske struje, je
obžalovanja vreden izliv enostran-
skega strankarstva in to tem bolj,
ker so bile s čitalnico to pot celo »Do-
lenjske Novice« popolnoma zadovolj-
ne in so obisk takih predavanj celo
priporočale. Pri podrobnem kulturnem
delu je pri nas dosti prostora za vse,
ki so dobre volje; vsaj na tem popriš-
ku pustimo neupodabne napade
in bolje bo za — nas vse!

Podružnica sv. Cirila in Metoda
za Cerklje-Čatež priredi v nedeljo,
dne 9. t. m., na Gričih, (Čatež) v go-
stilniških prostorih g. A. Kalina ve-
selico z raznovrstnim sporedom. Za-
četek ob 4. popoldne. Vstopnina pro-
sta. Naj bi ne bilo rodoljuba, ki bi ne
posetil ta dan prireditve te nove po-
družnice!

Gledališka predstava na Javorniku.
Na Sv. Treh kraljev dan se
vprizori gledališka predstava »Mla-
dost« v prid »Javorniškega Sokola«.
Pri predstavi sodeluje iz prijaznosti
tamburaški zbor »Jesenjskega Sokola«.
Začetek ob pol 8. zvečer.

V Triglavski koči »SPD.« (2515
metrov) na Kredarici je praznovalo
novoletnico v soboto in nedeljo 12
turistov iz Ljubljane, Radovljice in
Kranjske gore. Družba je odšla iz
Mojstrane na Silvestrov večer ob
pol 12. in dospela ob bujni mesečini
skozi Kot mino Dežmanove koč ob
1/2.11. dopoldne v triglavsko koč na
Kredarici, ondod prenočila ter se po-
vrnila v nedeljo ob 4. popoldne skozi
Krimo na Mojstrano. Potovanje ni bi-
lo seveda brez naporov, a nad vse za-
nimivo in hvaležno. V kratkem še
kaj več o tem. — Bar u.

Izpod Nanosa. Na novega leta
dan zatisnil je za vedno oči hrusev-
ski podžupan Matevž Milharčič v

starosti 70. let. Vesel in zdrav je pra-
znoval še božične praznike, a par
dni pozneje zadela ga je mrtvoud na
levo stran telesa. Boril se je nekaj
dni s smrtjo, kateri je končno tudi
podlegel. Z njim je izgubila le v
Hrusevje, nogo cela hrenovska žu-
panija enega izmed najagilnejših
mož. On je bil mož, ki se ni bal ne
dela ne truda in od revnega kočarja
(hajtarja) postal je mož, katerega je
poznala malone cela Notranjska. Od
njegovih vrtilin omeniti je pred vsem
njegovo dobrosrčnost in človeko-
ljubje. Ne glede na politično prepi-
čanje, pomagal je rad vsakemu. Sam
se v politiko ni mnogo mešal, a ka-
dar je moral stopiti v politično akci-
jo, stopil je v vrsto narodno-napre-
dne stranke. Zelo, zelo ga bo pogreša-
la vas Hrusevje in cela hrenovska
županija, ker mnogo mu gre zasluge,
da se je ustanovila v Hrusevju šola,
mlekarna in požarna bramba, kate-
rih koristi so neprecenljive za vse
župljane.

Telovadno društvo »Sokol« v Za-
gorju ob Savi priredi letos svojo ma-
škarado v »Sokolskem domu« v ne-
deljo dne 16. prosinca 1910 ob 7. zve-
čer, na kar opozarjamo zlasti bližna
bratska društva, vabeč jih na ude-
ležbo kakor tudi vse prijatelje »So-
kola«.

Iz štajerskega Posavja se nam
piše: Znani pisac A m a n n v Hrast-
niku ob južni železnici, eden glavnih
»macherjev« tamošnjega nemštva,
se je zdelal; med lastnimi bratci po-
stal je nemogoč ter je dobil — con-
siliu abeundi. Up njegov je zdaj še
— Celje. Tam sprejemajo vsakojake
eksistence, če so le na glasu ultra-
nemštva. No, zdaj ravno ni praznega
mesta, bo pač treba čakati... Pa za
Amanna boče že še kje prostorček.
Hrastnik se je pa vendarle znebil te
sitne muhe.

Značilna resolucija je bila so-
glasno sprejeta v seji občinskega za-
stopa v Zalcu dne 24. decembra l. l.
Resolucija se glasi: Občinski zastop
v Zalcu konstatira, da se je povod-
no ravno završenega misijona v
farni cerkvi v Zalcu javno napadalo
in z nizkimi psovkami obkladalo na-
predno misleče prebivalstvo žalske
občine. Konstatira, da je zavladalo
vsi deli tega veliko razburjenje, ka-
tero se je žalibog pojavilo tudi v poulični
demonstraciji nasproti misijonarjem.
Občinski zastop obsoja te demonst-
racije, obsoja pa tudi in protestira zo-
per nečuvno psovkanje misijonarjev,
ki so zlorabljali prižnico in dan na
dan brez potrebe in neopravičeno ža-
lili tisto ljudstvo, katero je ta božji
hram postavilo z velikimi žrtvami v
čast božjo, ne pa v politične namene.
— Ako občinski zastop sklepa take
resolucije, potem si pač lahko mi-
slimo, kakšno je bilo divjanje »bož-
jih« namestnikov. Toda pomnijo naj:
Kdor seje veter, žanje vihar!

Klub naprednih slovenskih aka-
demikov v Celju se je za l. 1910 sle-
deče konstituiral: predsednik: abs.
iur. Milko Hrašovec; podpredsednik:
abs. iur. Karel Laznik; tajnik: cand.
iur. Fran. Kostanjevec; blagajnik:
stud. iur. Fran. Hrašovec; knjižni-
čar: cand. iur. Mate Suhac; namest-
nik: cand. iur. Anton Kosi; pregled-
nik: cand. iur. Vojteh Hočevar in
stud. iur. Albert Zavodnik.

V Framu pri Mariboru — »Moč
uniforme«. Dne 6. januarja t. l. ob
pol 4. popoldne priredijo diletantje
v Framu predstavo Jak. Stoke tri-
dejske burke: »Moč uniforme«. Ta
najnovejša slovenska burka obeta s
svojinai pristno domačimi ter narav-
no smešnimi prizori iz vsakdanjega
življenja mnogo zabave. Prav prijet-
no mora vsakogar iznenaditi glasba,
katero je priredil tako srečno vsake-
mu dejanju slovenski skladatelj H.
O. Vogrič. Čudovita je prikladnost
melodij humorističnemu besedilu.
Pevske in glasbene točke vodi, oziro-
ma proizvajajo priznani glasbenik
učitelj L. Šerbinec. Ne zamudite to-
rej prilike, da slišite in vidite to do-
bro burko, katere bo nudila gotovo
vsakemu mnogo užitka. Trud pod-
jetnih framskih diletantov ne sme
ostati nepopoln! Po igri je usta-
novni sestanek podružnice družbe
sv. Cirila in Metoda v gostilni ge.
M. Turner, pri katerem govori g. po-
tovalni učitelj Ivan Prekorsček kot
zastopnik glavne družbe. Maribor-
čani ter prebivalci mariborske, slo-
venjebistriške okolice in Pohorja, na
veselo svidenje dne 6. januarja v
vzbujajočem se Framu!

Učiteljsko društvo za brežiški
in sevniški okraj ima svoj občni zbor
v nedeljo dne 9. januarja t. l. v šoli
v Rajhenburgu.

Goja tobaka na Štajerskem. C.
kr. finančno ministrstvo dovolilo je,
da se v letu 1910 v obeh deželnih
kmetijskih šolah — v Grottenhofu
pri Gradcu in v Mariboru — lahko
prične s saditvijo tobaka. Od tega,
kako se bo ta kultura sploh obne-
sla, odvisno bo, v koliko se bo de-
eventualno uvedla na Štajerskem.

Celjski kapucini so že davno zna-
ni kot hudi politični petelinji. Oni iz-
rabljajo ob raznih prilikah božjo hi-
šo v zloben namen. V nedeljo, dne

2. januarja t. l., udrihali so neusmi-
ljeno raz prižnice čez socijalne demo-
krate in šmentane naprednjake ter
zabijevali ljudstvu, da naj nikar ne
bero njih listov. Ljudje so se kar
krohotali nad budalostjo teh kutar-
jev. Ob enem so ti oznanjevalci božje
resnice se zgražali nad tem, kako se
je »napadalo« zadnjič misijonarje v
Zalcu. In zakaj? Ker so »prav učili«
Hinavei nemarni! Povejte ljudstvu,
kaj so ti hujskači počeli na pri-
žnici. A vam ni mar resnice, hčerke
božje! Pred novim letom pa so si ti
celjski kapucini privoščili ljubezen
v predmet svojih vzgojevalnih pri-
dig ter ob tej priliki prav nazorno
govorili, kako se razni zaljubljeni
parčki valjajo ko prešlečki na gnoju.
Da, to je ljudska izobrazba!

Premena pri davčni službi.
Davčni oficijal, g. A. Vodlak v Ce-
lju, pride kot davčni oskrbnik k
kr. davčnem in depozitnem uradu
v St. Lenart v Slov. Goricah.

Štajerski »Nemec« med seboj.
Celjska požarna bramba je priredila
na božični večer »Pri zamorecu« ve-
selico za celjske nemškarje. Ko so
bili gospodje že precej dobre volje,
so začeli preiskovati izvirnost svoje-
ga nemštva. Po daljšem preiskava-
nju in debatiranju se je dognalo, da
je med gosti le en sam pristen Ne-
mec in sicer neki obrtnik. Vsi deli
tega so bili posili-Nemci tako razka-
čeni, da so pravega Nemca ven vrgli.

K protestantizmu je prestopilo
minolo leto v Mariboru nad poldrugi
tisoč ljudi.

Železniška nesreča na Pesnici.
V noči med 10. in 11. majem l. l. sta
trčila na železniški progi Spielfeld-
Pesnica tik pred postajo Pesnica iz
Gradea prihajajoči brzovlak in ose-
bni vlak. Razbitih je bilo več voz, ena
oseba ubita, več oseb teško ali lahko
ranjenih. Dne 30. m. m. se je vršila
pred mariborskim okrožnim sodi-
ščem kazenska razprava proti aspi-
rantu Slanskemu in proti železniški-
ma čuvajema Albertu Quassu in Le-
opoldu Pansi, ki so provzročili ne-
srečo s tem, da so ob prihodu vlakov
vsi trije spali. Obsojeni so bili Slav-
ski na eno leto, Quass na 8 in Pansi
na 6 mesecev poostrelega zapor.

Vojak smrtno zadel civilista. V
nedeljo ponoči je prišlo v Gorici na
Katedralnem trgu do hudega prete-
pa med civilisti in vojak. Neki vo-
jak je v splošnem pretepu hudo za-
bodel z bajonetom nekega 35letnega
Lorenca Mareschi. Ranjenca so od-
nesli v bolnišnico, kjer je bil takoj
operiran, ali vse ni pomagalo nič,
umrl je še med operacijo.

Samomor nenadoma zblaznelega.
Karel Vekjet, stanujoč pri Sv. M.
Magdaleni pri Trstu je na Novo le-
to ponoči nenadoma zblaznel. Vstal
je iz postelje, premetal vse po hiši,
kričal, pretepel ženo do krvi in nato
zbežal iz hiše. Ker ga ni bilo nazaj,
so ga pričeli domačini iskati. Našli
so ga v tiki hiše nahajajočem se vod-
njaku mrtvega. V svoji blaznosti je
namreč skočil v vodnjak.

Duhovnik — defraudant. Pater
Chizzola, kurat v Fiane na južnem
Tirolskem, je poneveril v kmečki po-
sojilnici 40.000 K ter pobegnil.

Poštna izkaznice v prometu z
Belgijo. V Belgiji izdane poštne iz-
kaznice (Cartes d'identite) bodo
c. kr. poštni nradi pri izplačevanju
poštinih posiljavcev odslej smatrali v
smislu § 5, naredbe z dne 3. avgusta
1906, drž. zak. št. 179, polnovrednim
izkaznim listinam. Te izkaznice so
napravljene iz svetlozelenega papirja
in so glede opreme in predtiska, ki je
sestavljen v francoskem in flamskem
jeziku, podobne tuzemskim poštnim
izkaznicam. Veljavnost teh iz-
kaznic obsega dobo petih let, pod po-
gojem, da zunanost imetelja med
tem časom odgovarja sliki na izkaz-
nici. Istotako so avstrijske poštne iz-
kaznice od sedaj naprej tudi v Bel-
giji veljavne.

Zdravstveno stanje mestne ob-
čine Ljubljanske od 19. do 25. de-
cembra 1909. V navednem času je
bilo rojenih 12 otrok, umrlo je 19
oseb in sicer 1 za otročico, 2 za jeti-
ko, 16 za različnimi boleznimi.

Izgubljen in najdeno. Delavec
Ivan Velkavrh je izgubil bankovec
za 50 K. G. Herman Brandt je izgu-
bil kožuhovinast ovratnik. Notarja-
va soproga g. Marija Krišperjeva je
izgubila zlat uhan z 2 briljanti.
Krojač Franc Jekovec je izgubil bor-
žunast klobuk. Posestnikov sin Ivan
Pečnik je izgubil pelerino. Prostak
Florijan Gremler je izgubil dva ban-
kovec po 10 K. Hlapec Vincenc Si-
tar je našel zlat zapestnico. Gostil-
ničarjev sin Andrej Galante je našel
manjšo vsoto denarja. Kuharica Ma-
rija Simencova je našla zlato broško.

»Slovenska Filharmonija« kon-
certuje jutri v sredo v restavraciji
g. Schreyja na južnem kolodvoru. —
Začetek ob 8. zvečer.

Razne stvari.
Duhovnik proti farjem. Višji
dvorni propovednik dr. Grane v Mei-
ningenu je te dni šel v pokoj. Poslo-

vil se je od cerkve s propovedjo, v
kateri je rekel: »Zelim iz vsega srca
in iz vse duše, da bi hudič še enkrat
vzel vse faršstvo v vseh cerkvah in v
vseh šolah; torej bedasto domišlja-
vost o nezmotljivosti, kakor z njo
združeno gospodstvaželnost in za-
vist.«

Novo stalno gledališče se je
napravilo v praškem predmestju
Žižkovu. Repertoar bo obsegal kla-
sično, ljudsko in moderno dramo ter
opereto. Umetniško vodstvo ima re-
žiser R. Branald.

Hofrichter. Za Božič je poslala
gospa Hofrichterjeva svojemu sopro-
gu v preiskovalni zapor šopek rož,
ki so jih oddali nadporočniku Hof-
richterju. Ta jih je s solzami v očeh
dal v kozarec vode in jih je postavil
na mizo v svoji celici. — V zadnjem
času se je mnogo govorilo o tem, da
nameravajo izkopati truplo l. 1907 v
Vratislavi umrlega očeta Hofrich-
terjevega. Ta vest, ki je nastala vsled
tega, ker sodišče raziskuje sedaj tu-
di vzrok smrti starega gospoda Hof-
richterja, se dementira. Stari gospod
Hofrichter je bil v zadnjih letih svo-
jega življenja bolehal in je v kopali-
šču Warmbrunn nagloma umrl. Za-
varovan je bil za 30.000 K; ta znesek
je zavarovalnica tudi rodbini po
smrti zavarovanca izplačala. Sicer
pa v tem oziru preiskava še ni kon-
čana. Preiskavo vodijo nemški dr-
žavni uradi.

Telefonska in brzovljavna poročila.

Cesarjevo pismo kardinalu.

Dunaj, 4. januarja. »Wiener Zei-
tung« priobčuje cesarjevo svojočno
pismo kardinalu Gruschi, v katerem
mu naznanja, da bo mu na njegovo
željo imenovan koadjutor.

Tržaški škof — naslednik dunaj-
skega nadškofa.

Dunaj, 4. januarja. »Wiener Zei-
tung« priobčuje imenovanje tržaškega
škofa dr. Nagla za koadjutorja kar-
dinala dr. Gruschi s pravico nasled-
stva.

Novi ogrski ministrski predsednik.

Dunaj, 4. januarja. Cesar je danes
sprejel v posebni avdienci, ki je trajala
poldrugo uro, dr. Lukacs, ter mu po-
veril sestavo novega kabineta. Kakor
zatrjujejo, ima dr. Lukacs že sestav-
ljeno listo novih ministrov. Lukacs bo
zahteval dvomesečno indemnitet in
bo v tem času izvedel nove volitve.

Jubilej poslanca Supila.

Reka, 4. januarja. Včeraj je sla-
vil poslanec Fran Supilo, urednik tu-
kajšnjega »Novega Lista« desetletnico
svojega časniskarskega delovanja na
Reki. Reški in sušaki rodoljubi so ob
tej priliki priredili sijajen banket, ki
se ga je udeležilo vse, kar čuti na-
rodno na Reki in Sušaku. Na pro-
slavo so došli tudi zastopniki iz dru-
gih primorskih mest. Na banketu je
imel slavnostni govor starina Erazmo
Barčič. Zahvalil se je na pozdravu po-
slanec Supilo podajajoč v kratkem
sliko svojega časniskarskega in politi-
čnega delovanja in poudarjajoč, da je
edini spas za Hrvatsko v nerazrušni
slogi Hrvatov in Srbov. Supilo so
došli iz vseh strani brzovljavni pozdravi.
(Odličnemu boritelju za pravice hr-
vatskega naroda in iskrenemu zago-
vorniku jugoslovanskega edinstva g.
Supilo čestitamo tudi mi ob desetlet-
nici njegovega uspešnega časniskar-
skega delovanja. Uredništvo).

O smrti prestolonaslednika Ru-
dolfa.

Pariz, 4. januarja. V »Matinu«
priobčuje dr. H., ki živi baje v bližini
belgijske princeze Luize, članek, v ka-
terem opisuje tragično smrt pokojnega
prestolonaslednika Rudolfa. Dr. H. za-
trjuje, da Rudolfa ni umoril samo eden
posameznik, marveč da je padel kot
žrtev večje družbe. Eden izmed mo-
ricev v Mayerlingu je bil baje v zelo
bližnji zvezi s princezo Luizo.

Dunaj 4. januarja. List »Forum«
priobčuje odlomke iz dnevnika barona
Večere, brata nesrečne baronese Marije
Večere. V teh odlomkih se slika za-
četek in razvoj ljubezni med Rudol-
fom in Večero. Zatrjuje se, da se je
cesarjevi hotel ločiti od svoje so-
proge, da bi se potem dal poročiti z
baroneso. Ta njegov načrt so prepre-
čili visoki klerikalni krogi. V tragični
noči, pravi baron Večera, da so bili v
Mayerlingu poleg Rudolfa in baronese
še on ter grofa Bombelles in Hoyos.
V jutro 30. januarja je prihitel
v to družbo strežaj Lošek z vestjo,
da cesarjeviča ne more vzbuditi. Ko
so na to vdrli v sobo, so našli cesar-
jeviča z rano v sencu, držčega re-
volver v roki, poleg njega pa je le-
žala baronesa — zastrupljena.

Naroden dobitnik.

Zagreb 4. januarja. Bivši hrvatski
poslanec dr. Gjuro Žerjavić je daroval
svojo hišo v Zagrebu, vredno 200.000
kron za ohranitev tehnične fakultete
ali tehnične šole. Nadalje je daroval
20.000 kron za zgradbo »Sokolskega

doma« v Zlatarju. Dr. Žerjavić je žup-
nik v Mariji Bistrici in je odločen na-
roden duhovnik, ki obsoja klerikalizem

Alojziji Mesar-oproščen.

Šabac, 4. januarja. Proces proti
Alojziju Mesarju, Milki Jelković in
dvema kmetoma, ki so bili obtoženi
radi vohunstva na korist Avstro-Ogrski,
je trajal dva dni. Sodišče je vse ob-
tožence po dognanem dokazilnem
postopanju oprostil, češ da se ni
moglo prepričati o njihovi krivdi.
Državni pravdnik je vložil ničnostno
pritožbo. V političnih krogih se go-
vori, da je na izid te obravnave odlo-
čilno vplival Friedjungov proces
in dejstvo, da so bili v petek izpu-
stili iz ječe Srbe, obsojene radi
»velezdaje« v zagreškem pro-
cesu.

Sokolstvo na Ruskem.

Petrograd, 4. januarja. Na ob-
čnem zboru tukajšnjega »Sokola« se
je konstatovalo, da je sokolska ideja
v zadnjem letu silno napredovala pov-
sokol na Ruskem. Shod pedagogov se
je izrekel za to, naj se sokolski sistem
uvede v šole tako, kakor se je ta
sistem uvedel že v armado in v
vojaške šole. »Sokol« ima sedaj
že 650 članov, izmed katerih jih telo-
vadi 380. Telovadbo uči 28 načelnikov
in 14 načelnic. »Sokol« priredi 20. fe-
bruarja veliko javno telovadbo v »Dvor-
janskem sobranju«.

Delovanje ruske policije.

Petrograd, 4. januarja. Policija
je v zadnjih dneh aretovala 1136
oseb.

Petrograd, 4. januarja. Policija
je preskrbela 400 dijakom prosto vo-
zno po železnicah pod pogojem, da
ne bodo navzoči pri pogrebu velikega
kneza Mihaila Aleksandroviča.

Aretirani uredniki.

Varšava, 4. januarja. Policija je
danes aretovala vse urednike lista
»Warschauer Morgen« in jih dala
odpeljati v ječo. Nadaljno izhajanje
lista je ustavljeno. Vzrok aretacije
ni znan.

Nova avstrijska vojna luka.

Pariz, 4. januarja. »New York
Herald« javlja, da je avstrijska vla-
da sklenila zgraditi novo vojno luko
v **Sibeniku**. Pristanišče bo tako ve-
liko, da bo imelo v njem prostora
največje vojno brodovje.

Gospodarstvo.

— Žrebanje deželnih obvez-

nic. Dne 3. januarja 1910. l. so bile
izžrebane nastopne obveznice 4%nega
deželnega posojila: 2 komada po
20.000 K i. s. št. 60 in 97; 2 komada
po 10.000 K i. s. št. 27 in 96; 56
komadov po 2000 K i. s. št. 29, 105,
106, 132, 185, 191, 219, 233, 268,
319, 347, 493, 519, 536, 549, 552,
624, 658, 774, 800, 820, 858, 982,
992, 997, 1081, 1098, 1111, 1160,
1188, 1218, 1235, 1295, 1298, 1301,
1303, 1320, 1413, 1416, 1418, 1474,
1483, 1552, 1618, 1663, 1726, 1732,
1770, 1838, 1845, 1868, 1924, 1972,
2017, 2062 in 2161 99 komadov po
200 K i. s. št. 90, 96, 108, 114, 130,
132, 214, 254, 256, 299, 333, 353,
363, 381, 389, 397, 442, 461, 469,
481, 628, 635, 679, 717, 724, 782,
823, 872, 895, 914, 920, 927, 936,
944, 1063, 1182, 1196, 1204, 1229,
1293, 1316, 1352, 1362, 1383, 1446,
1467, 1536, 1554, 1570, 1594, 1597,
1623, 1657, 1675, 1676, 1681, 1701,
1774, 1791, 1816, 1878, 1879, 1885,
1897, 1912, 1933, 1981, 1998, 2009,
2044, 2098, 2099, 2113, 2117, 2121,
2141, 2166, 2318, 2362, 2366, 2441,
2443, 2467, 2486, 2522, 2606, 2626,
2640, 2685, 2747, 2753, 2771, 2824,
2880, 2891 2957, 2987, 2992 in 2993.
Navedene obveznice bo kranjska de-
želna blagajnica v Ljubljani izplače-
vala od dne 1. julija 1910 dalje v
imenski vrednosti. Izplača pa jih tudi
s kuponi vred tri mesece pred dote-
lim rokom proti plačilu 4%ne es-
kompnir pristojbine. Od prej izžreba-
nih obveznic 4%nega deželnega po-
sojila so doslej neizplačane sledeče ob-
veznice po 200 K št. 460, 484, 802,
847, 1142, 1158, 1178, 1183, 1222,
1393, 1573, 1806, 1848, 1852, 1861,
1864, 2064, 2949 in 2982; po 2000
kron št. 491, 561 in 1669.

Umrlj so v Ljubljani:

Dne 31. decembra 1909: Dr. Karel Blei-
weis Trsteniški, bolnišnični ravnatelj v p. 75
let. Pred škofijo 15. — Viktor Dobrota, želez-
niškega službenca sin, 2 mes., Marije Terezije
cesta 6.
Dne 1. januarja 1910: Ana Pravst, delav-
čeva hči, 17 mes., je med železniško vožnjo
umrla.
Dne 2. januarja: Fran Šilbar, delavec,
32 let, Krakovska ulica 27.

V deželni bolnišnici:

Dne 29. decembra 1909: Marija Lap, po-
sestnikova žena, 51 let. — Marijana Okošljani,
dinarica, 37 let.
Dne 30. decembra 1909: Ivan Maček, na-
takar 43 let. — Ivana Badalčič, delavka, 50 let.
Dne 1. januarja 1910: Angela Sivic, po-<

Izvid gda. drja. vit. Steinbuechel-Rheinwoll, vseučiliškega docenta za porodništvo v Gradcu. Gospodu J. Serravallo v Trstu. Vseučiliški docent dr. vit. Steinbuechel Rheinwoll Vam rad potrjuje, da se je Vaše že zdavnaj znano in preizkušeno Serravallovo china vino z železom, takisto kakor mnogim drugim kolegom v primerljivih slučajih obneslo. V Gradcu, oktobra 1905.

Novo leto naj nam prinese kaj dobrega, predvsem seveda zdravje. Kdor pa hoče ostati zdrav, naj se skrbno varuje prehlajenja, in kdor se ne mara prehladiti, naj v izogib temu uživa Fayeve pristne sodenske mineralne pastilje. Že nastale katarje odpravijo sodenice hitro in brez vsakega nadlegovanja. Pri tem pa niso drage: K 125 skatljica. Dobivajo se po lekarnicah, drogerijah itd. Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. in kr. dvorni dobavitelj, Dunaj IV/1, Grosse Neugasse 17.

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 3. januarja 1910.
Termin.
Pšenica za april 1910 . . . za 50 kg 13.56
Pšenica za oktober 1910 . . . za 50 kg 11.99
Rž za april 1910 . . . za 50 kg 8.59
Kuruža za maj 1910 . . . za 50 kg 6.84
Oves za april 1910 . . . za 50 kg 7.67
Efektiv.
5—10 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo.
Visina nad morjem 306.2. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Januarja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
3.	2. pop.	743.5	4.0	sl. vzhod	pol.oblač.
9.	zv.	744.6	0.2	sl. zahod	jasno
4.	7. zj.	744.3	-3.1	sl. jivzhod	megla

Srednja večerajšnja temperatura 1.1°, norm. -2.7°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Išče se mlad, izkušen
urarski pomočnik
Potni stroški se povrnejo. Nastop takoj. Ponudbe sprejme **Rudolf Židan**, urar in zlatar v **Krškem**.

Gostilno na račun
sprejme gospodična, ki je dobra kuharica in natakara. 20
Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda«.

Kdor ne ve,
kaj naj svojem kupi za poročilo, godovno ali priložnostno darilo, naj pregleda moj glavni katalog s 3000 slikami, kjer dobi vsak kaj primerne. Razpošilja se na zahtevo gratis in brezplačno.
C. in kr. dvorni dobavitelj
JAN KONRAD (Češko).
Must št. 481

Kolodvorska restavracija
(Jos. Schrey.)
Jutri, v sredo, 5. januarja
velik
KONCERT
Slovenske Filharmonije.
Začetek ob 8. Vstop 40 vin.
Za obilen obisk se priporoča
Josip Schrey
restavrat.

Izšel je prikljubljeni
Leguartov
Koledar
za kmetovalca
s posebno izbrano in izvrstno vsebino v vseh strokah kmetijskega in gospodarstva.
Noben kmetovalec naj ne bo brez tega praktičnega koledarja, ki mu bo povsod dober svetovalec.
Knjiga je v žepni obliki, vezana v močno usnjeno imitacijo in velja brez poštnine K 1.60, s poštnino K 1.80.
Pri 10 iztisih se da enoga za nameček.
Naroča se pri 4759
Ivanu Bonaču
v Ljubljani.
Znesek naj se pošlje naprej.

Vsek
četrtak
in vsek
nedeljo
vso noč odprta
renovirana kavarna „Merkur“
Najvljudneje se priporočata
Viktor in Marija Izlaker.

Št. 1/10.

Objava.
Ustrezaje š-u 29. odvet reda se objavlja, da so začetkom tega leta vpisani v tukajšnji imenik naslednji gospodje odvetniki, in sicer s sedežem v Ljubljani:
dr. Ambrositsch Edwin,
» Eger Ferdinand,
» Frlan Fran,
» Furlan Josip,
» Hudnik Matija,
» Kokalj Alojzij,
» Krisper Valentin,
» Majaron Danilo,
» Novak Fran,
» Papež Fran,
» Pegan Vladislav,
» Pirc Makso,
» Poček Fran,
» Ravnihar Vladimir,
» Sajovic Josip,
» Schweitzer Viljem,
» Sayer Albin,
» Šušteršič Ivan,
» Švigelj Anton,
dr. Tavčar Ivan,
» Tekavčič Fran,
» Tominšek Fran,
» Triller Karl,
» Vallentschag Otto,
Vencajz Ivan P.,
dr. Vodušek Božidar,
» Wurzbach Maximilian Edler von Tanenberg;
v Kamniku:
dr. Kraut Alojzij;
v Kranju:
dr. Kušar Josip,
» Štempihar Valentin;
v Litiji:
dr. Jamšek Janko;
V Ljubljani, dne 1. januarja 1910.

Za odbor odvetniške zbornice kranjske:
Dr. D. Majaron,
predsednik.

Zaloga moke
Vinko Peter MAJDIČ Kranj
Peter MAJDIČ Jarše
v Ljubljani: Emonska cesta 2, v Šiški: Jernejeva ulica 231.
Naročila se sprejemajo v obeh skladiščih in tudi v Ljubljani, Dunajska cesta 32. — Telefon št. 165.
Karel Meglič
lastnik trdnice Lavrenčič & Domicelj.
Žitna trgovina.

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvoček iz voznega reda.
Veljaven od 1. oktobra 1909.
Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)
7-03 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorice, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čez Področico), Celovec.
7-25 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-26 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Področico), Celovec, Prago, Draščane, Berlin.
11-40 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorice, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Področico), Celovec.
1-32 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-25 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorice, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Področico), Celovec.
6-23 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, (čez Področico), Celovec, Prago, Draščane, Berlin.
7-40 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
10 ponoči: Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorice, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Področico), Prago, Draščane, Berlin.
Odhod iz Ljubljane (državne železnice):
7-25 zjutraj: Osebn. vlak v Kamniku.
7-05 popoldne: Osebn. vlak v Kamniku.
7-10 zvečer: Osebn. vlak v Kamniku.
Prihod v Ljubljano (južne železnice)
7-12 zjutraj: Osebn. vlak iz Berlina, Draščan, Prago, Beljaka, juž. žel., Trbiča, Jesenic, Gorice, Trsta, Trbiča.
9-52 zjutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11-23 dopoldne: Osebn. vlak iz Berlina, Draščan, Prago, Celovca, Beljaka, juž. žel., čez Področico in Trbič, Gorice, dr. žel., Jesenic, Trbiča.
2-59 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
4-15 popoldne: Osebn. vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiča, Celovca, Beljaka, (čez Področico), Gorice, dr. žel., Trsta c. kr. dr. žel., Jesenic, Trbiča.
6-49 zvečer: Osebn. vlak iz Berlina, Draščan, Prago, Celovca, Beljaka, (čez Področico), Jesenic.
8-42 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiča, Celovca, Beljaka (čez Področico), Trsta, c. kr. dr. žel., Gorice, dr. žel., Jesenic, Trbiča.
9-07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11-08 ponoči: Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka (čez Področico), Trsta, c. kr. dr. žel., Gorice, dr. žel., Jesenic.
Prihod v Ljubljano (državne železnice)
9-46 zjutraj: Osebn. vlak iz Kamnika.
10-50 dopoldne: Osebn. vlak iz Kamnika.
6-10 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.
Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.
Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.
„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond 44,437,000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 98,323,486-35 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države.
z vseslovesno slovensko-narodno upravo.
Vse poslovanje daje: cigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.
Generalno zastopstvo v Ljubljani.

Tovarna
z lepo vedno mečjo, s poslopji in zemljiščem vred, pri Kamniku, je naprodaj.
Naslov pod „A. A.“ na uprav. »Slovenskega Naroda«.
4843

Ravnatelj se dobi
krasni
reklamni koledarji
za leto 1910.
s torbico ali brez torbice.
katere oddajam vzlic elegantni izdelavi po 4335
skrajno nizkih cenah.
Natisk firme brezplačno.
Nihče
naj ne opusti, predno kaj kupi, zahtevati moje vzorce in cene.
Pestrožba točna in solidna.
Ivan Bonač
togovina papirja na debelo
Selenburgove ulice, nasproti pošte.

Naznanilo.
Naznanjam slavnemu občinstvu, da kupujem
smrekov in hrastov les
postavljen na mojo parno žago (prej Deghenghi).
Prevzamem tudi vsakovrstnega lesa po najnižjih cenah.
Ponudbe oziroma naročila naj se blagovolijo vpsolati v mojo pisarno selenburgova ulica št. 6.
VAL. SCAGNETTI
arhitekt in stavbenik
— Ljubljana. —

Odvetnik
dr. Fran Frlan
si usoja javiti, da je otvoril
z novim letom 1910
svoje
pisarno v Ljubljani
Miklošičeva cesta 4, v hiši „Štefanove gostilne“ I. nadstr.

35letnica.
35letnica.
Privatni plesni tečaj
v veliki dvorani hotela „Union“.
Naznanjam čast obiskovalcem mojega tečaja, da bom poučeval v pustni sezoni oba tečaja za gospodične in gospode iz boljših rodbin vsaki četrtek od 8. do 12. zvečer.
Z odličnim spoštovanjem
Giulio Morterra, avt. plesni učitelj.
NB. Prihodnji tečaj se vrši v petek, 7. januarja, pozneje pa vsaki četrtek.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Češki
salonski briketi
se najbolje priporočajo vsakemu, ki išče štedilno in zanesljivo dobro kurilo. — Dobijo se le pri J. Paulinu, Nova ulica št. 3 v Ljubljani. 4871

V Trbovljah (čez 10.000 prebivalcev) se odda s 14. januarjem t. l. v najem dobro uspevajoča, nad 38 let obstoječa
pekarnja
s popolno opravo.
Več se izve pri lastniku **Antonu Počivavšku** v Trbovljah na otokerskem. 17

Immigrant Information Bureau
65 St. Marks Place New York (Amerika)
išče delavnega in živahnega
zastopnika
za Slovence, bivajočega v Ljubljani.
Delovanje: Posredovanje pri povpraševanjih in navodilih. Plača 40% sprejetih vplačil. Poročstvo 100 dolarjev (500 K) na duplikat. Reference zastopnikov drugih narodnosti na razpolago. 4873